

GUIA DOCENT

**ORÍGENS DE LA CATALUNYA
CONTEMPORÀNIA
GRAU D'HISTÒRIA 2012-2013**

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	ORIGENS DE LA CATALUNYA CONTEMPORÀNIA
Codi	100354
Crèdits ECTS	6 ECTS
Curs i període en el que s'imparteix	4rt curs
Horari	Segon Semestre Dilluns i dimecres 13-14,30 h.
Lloc on s'imparteix	Facultat Filosofia i Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Maria Gemma Rubí Casals
Departament	Història Moderna i Contemporània
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B7-1134
Telèfon (*)	93 5868156
e-mail	Mariagemma.rubi@uab.cat
Horari d'atenció	Dilluns i dimecres 11,30-13h. I hores concertades

2. Equip docent

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	

(Afegiu tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

Assignatura de caràcter optatiu que s'inscriu dins de la matèria "Història de Catalunya" que constitueix una menció del títol de Grau en Història. En tant que requisits bàsics caldria haver cursat prèviament assignatures d'història contemporània d'Espanya, específicament "Història contemporània d'Espanya I. L'època de la revolució liberal", i de manera recomanada, "Història Moderna de Catalunya".

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Assignatura optativa que forma part dels crèdits que condueixen a l'obtenció de la menció d'"Història de Catalunya". L'objectiu fonamental que persegueix aquesta assignatura és el d'analitzar les bases de la construcció històrica catalana als orígens de l'època contemporània, des de l'esfondrament de la societat de l'Antic Règim fins a l'esclat de la Revolució de setembre de 1868. S'exploraran els fonaments de la contemporaneïtat de la societat catalana entre la Guerra del Francès i el Sexenni Democràtic, tenint en compte una diversitat de línies de desenvolupament que es podrien englobar en dos grans eixos. El primer eix fa èmfasi en el vessant polític i cultural: la desfeta de l'Antic Règim i el llarg procés de revolució liberal, així com les diverses respostes polítiques i intel·lectuals a la institucionalització del nou estat centralitzat i de la nova societat liberal. El segon eix se centra en els aspectes socials i econòmics, i posa l'accent en les característiques que adoptà a Catalunya el procés de revolució industrial, l'aparició de la societat de classes i les fractures que provocà, i l'evolució de les diferents formes de treball, d'associació i de producció.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE4- Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi de l'historiador.

Resultats d'aprenentatge

Emprar les fonts d'investigació pròpies de l'estudi de la Història de Catalunya.

Competència

CE5- Dominar els conceptes bàsics diacrònics i temàtics propis de la ciència històrica.

Resultats d'aprenentatge

Avaluar críticament les fonts i els diferents enfocaments actuals de l'estudi de la Història de Catalunya.

Competència

CE9- Emprar els principals instruments informàtics i de gestió de dades i de la tecnologia de la informació i comunicació en general en el camp específic de les ciències històriques.

Resultats d'aprenentatge

Analitzar dades històriques sobre Història de Catalunya en diferents suports materials.

Competències Transversals

- Comunicar oralment i per escrit en llengua pròpia.
- Comunicar coneixements històrics en llengua estrangera.
- Resoldre problemes
- Prendre decisions
- Treballar en equip
- Coordinar el treball de caràcter interdisciplinari amb d'altres equips.
- Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.

6.- Continguts de l'assignatura

I- L'ESFONDRAJAMENT DE L'ANTIC RÈGIM I ELS INICIS DE LA REVOLUCIÓ LIBERAL I DE LA CONTRAREVOLUCIÓ (S. XVIII- 1833).

- 1- El creixement econòmic del segle XVIII i les bases de l'arrencada industrial. La descomposició de la societat estamental. Les elits catalanes a principi del segle XIX.
- 2- La invasió napoleònica l'estiu de 1808. Buit de poder i revolta contra l'autoritat . Les

batalles del Bruc i la forja del mite de la resistència catalana.

- 3- La naturalesa del poder de les Junes. Qui manava a Catalunya? Els setges i la mobilització militar.**
- 4- La Catalunya napoleònica i les petjades de l'annexió.**
- 5- L'actuació dels diputats catalans a les Corts de Cadis: projectes i frustracions.**
- 6- La revolució liberal durant el Trienni Constitucional. Conspiracions contra l'absolutisme. Els instruments de la ciutadania liberal.**
- 7- Els orígens de la contrarevolució a Catalunya: de la croada contra la França impia a la guerra dels set anys.**

II- EL TEMPS DE LES BULLANGUES: INDUSTRIALITZACIÓ, OBRERISME I LIBERALISME (1833-1843).

- 8- Els fonaments i les característiques del procés industrialitzador català. La consolidació de l'economia de mercat. L'Espanya radial.**
- 9- La defensa del projecte industrial català: associacionisme i parlamentarisme.**
- 10- Les bullangues dels anys trenta i l'inici de la tradició demorepublicana.**
- 11- Una revolució democràtica fallida: el Trienni esparterista a Catalunya.**
- 12- L'emergència d'una societat de classes. Conflictivitat i obrerisme.**
- 13- Moderats, progressistes i demòcrates. Tres projectes polítics per a una Catalunya inquieta i plural.**

III- LA CONSOLIDACIÓ POLÍTICA DE L'ESTAT LIBERAL A CATALUNYA (1843-1868)

- 14- La resposta de l'estat: Repressió i militarització.**
- 15- El renaixement cultural català. Del patriotisme al catalanisme.**
- 16- El Bienni Progressista a Catalunya.**
- 17- La Guerra dels Matiners i el catolicisme polític.**
- 18- La crisi del règim isabelí. Les conspiracions progressistes i les causes de la revolució de setembre de 1868.**

IV- EL SEXENNI DEMOCRÀTIC (1868-1974): UN LABORATORI D'EXPERIÈNCIES

- 19- La revolució de setembre de 1868. El posicionament dels partits, la revolta popular i els**

aixecaments federal i carlí.

20- L'evolució políticoelectoral durant el Sexenni.

21- Republicanisme federal i obrerisme internacionalista.

22- La Tercera Guerra carlina

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Activitat dirigida (35%): Classes magistrals amb suport de la Tecnologies de la Informació (TIC) i debats en el grup-classe.

Sessions de seminaris i pràctiques dirigides per la professora (10%): introducció de la sessió, presentació del text, valoració i discussió col·lectiva. Presentacions individuals i/o col·lectives i ronda de valoracions.

Activitat supervisada (10%): sessions concertades per a resoldre dubtes i mantenir discussions sobre continguts específics de la matèria, els problemes i seminaris. Realització i correcció d'exercicis pautats d'aprenentatge.

Activitat autònoma (50%): lectura comprensiva de textos, redacció de treballs, preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca d'informació bibliogràfica. Estudi personal de cara a la integració dels coneixements.

Es recomana la lectura atenta de les pautes contingudes a la pàgina web http://antalya.uab.es/gab-llengua-catalana/web_argumenta_obert/, que ha estat elaborada pel conjunt de les universitats de parla catalana. Aquí hi trobareu des de com preparar els exàmens, a com preparar una ressenya o redactar un article.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques dirigides per la professora	37,5	Classes magistrals amb suport de TIC i debats en gran grup
Sessions de seminaris i pràctiques dirigides per/per la professora	15	Resolució de dubtes i manteniment de discussions sobre continguts específics de la matèria, els problemes i seminaris

Supervisades

Tutories	12	Sessions concertades per resoldre dubtes i mantenir discussions sobre continguts específics de la matèria, els problemes i seminaris
Exercicis pautats d'aprenentatge	3	Realització i correcció d'exercicis pautats d'aprenentatge

Autònomes

Estudi personal	45	Integració dels coneixements adquirits. Realització d'esquemes, mapes conceptuals, resums.
Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca d'informació bibliogràfica	30	Lectura comprensiva de textos. Realització de ressenyes, resums i comentaris analítics mitjançant una guia. Estratègies de cerca d'informació. Selecció de materials

8.- Avaluació

El sistema d'avaluació consistirà en tres apartats:

- 1- Dues proves escrites (60%). La primera tindrà consideració d'examen parcial, i per tant, alliberatori.
- 2- Treball sobre un dossier de lectures i proposta de línia de recerca (30%)
- 3- Assistència i participació en debats i fòrums virtuals, i seguiment continuat de l'assignatura (10%)

La reavaluació revesteix un caràcter obligatori i solament servirà per a pujar nota o bé per a la qualificació d'aquells treballs escrits no presentats o suspesos. Els estudiants que, per motius de força major i ho puguin demostrar de forma degudament acreditada, i que per tant no puguin garantir la seva assistència a les sessions presencials, seguiran una avaluació paral·lela que incorporarà, a banda dels components de l'avaluació més amunt indicats, un treball suplementari. Tots aquells estudiants que abandonin l'assignatura, encara que tinguin algun exercici avaluat, la qualificació final que obtindran serà un suspens, i en cap cas, un "No Presentat".

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA GENERAL:

AA.DD. (1999), *Història. Política, Societat i Cultura dels Països Catalans, 12 volums*, Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana.

BALCELLS, Albert (dir), *Història de Catalunya*, Barcelona, L'Esfera dels Llibres, 2004.

FERRER, Ll.; RODO, J.; RUBÍ, G.; TORRAS, M., *Història de l'autogovern de Catalunya*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 2006. Edició en castellà del 2007.

FONTANA, Josep, *La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868)*, Barcelona, Edicions 62, 1998.

GABRIEL, Pere (dir.), *Història de la Cultura Catalana*, 10 vols., Eds. 62, Barcelona, 1998-1999.

HURTADO, Víctor, MESTRE, Jesús i MISERACHS, Toni, *Atles d'Història de Catalunya*, Barcelona, Edicions 62, 1995.

MALUQUER DE MOTES, Jordi, *Història econòmica de Catalunya*, Barcelona, Universitat Oberta de Catalunya, 2008.

MESTRE, Jesús (dir.), *Diccionari d'Història de Catalunya*, Edicions 62, Barcelona, 1992.

RISQUES, Manuel (dir.), DUARTE, Àngel, RIQUER, Borja de, ROIG ROSICH, Josep Maria, *Història de la Catalunya contemporània. De la guerra del Francès al nou Estatut*, Barcelona, Mina Editorial, 2006.

SOBREQUÉS I CALLICÓ, Jaume (director), *Història contemporània de Catalunya*, vols. I i II, Barcelona, Columna, 1997-1998.

La bibliografia específica de cada bloc es proporcionarà a través del campus virtual, així com algunes referències es comentaran directament a classe.

10.- Programació de l'assignatura

La programació específica de l'assignatura en referència a les dates de lliurament es comentarà de manera expressa a principi de curs.

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

